

โครงการให้ความรู้และคัดกรองเบื้องต้นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และมะเร็งตับ

คปสอ.พริ้ว ปีงบประมาณ 2566

1. หลักการและเหตุผล

สถิติจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าข้อมูลการรักษาของโรงพยาบาล (จาก 12 แห่ง) ปี 2554-2557 พบผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคมะเร็ง ที่หลอดคอ หลอดลมและปอด จำนวน 3,434 คน (ร้อยละ 14.12) รองลงมา คือ มะเร็งเต้านม 3,040 คน (ร้อยละ 12.50) มะเร็งตับและท่อน้ำดีในตับ จำนวน 2,513 คน (ร้อยละ 10.34) มะเร็งปากมดลูก จำนวน 2,052 คน (ร้อยละ 8.44) และมะเร็งลำไส้ใหญ่ 1,359 คน (ร้อยละ 5.59) ในกรณีจังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ดำเนินการให้หน่วยบริการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งตับและลำไส้ให้กับเจ้าหน้าที่ และอสม. รวมถึงจัดทำโครงการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักขึ้น โดยดำเนินการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก ในประชากรกลุ่มเสี่ยงหรือมีอาการที่น่าสงสัย เป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก โดยการตรวจหาเลือดในอุจจาระด้วยวิธี Fecal Immunochemical Test (FIT) ซึ่งเป็นวิธีที่จำเพาะต่อการตรวจหาเลือดมนุษย์ที่ปนในอุจจาระ เป็นวิธีที่ง่ายและสะดวก ช่วยค้นหาความผิดปกติที่เป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นโรคมะเร็ง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น และได้เข้ารับการรักษาได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องตามมาตรฐานการรักษาซึ่งจะให้ผลดีที่สุด และสามารถรักษาให้หายขาดได้ หรือเพื่อยับยั้งการดำเนินของโรค ลดการสูญเสียด้านคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และประเทศชาติ

โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง (Colorectal Cancer) เป็นโรคมะเร็งที่พบได้บ่อยและพบมากขึ้นทุกปี โดยจากสถิติของประเทศไทยล่าสุดพบว่า เป็นสาเหตุการเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งสูงเป็นอันดับ 3 รองจากโรคมะเร็งปอด และมะเร็งตับ โรคมะเร็งสามารถป้องกันและลดความเสี่ยงได้ หากได้รับความรู้และมีการตรวจคัดกรองในกลุ่มเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากตรวจพบความผิดปกติตั้งแต่ระยะเริ่มต้นและรับการรักษาที่เหมาะสมจะสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้ป่วย รวมถึงโอกาสหายขาดที่สูงขึ้นด้วย

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความรู้เรื่องโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ และมะเร็งตับ

2.2 เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจ คัดกรองเบื้องต้นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ และมะเร็งตับ

3. กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ 1 เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพริ้วและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอพริ้ว จำนวน 50 คน

กิจกรรมที่ 2 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตรับผิดชอบอำเภอพริ้ว จำนวน 100 คน

4. พื้นที่ดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมที่ 2 ห้องประชุม วัดแม่แวน อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่

ตรวจสอบแล้ว

ผู้รับผิดชอบแผน.....

การเงิน.....

5. กิจกรรม...

5. กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงาน

5.1 จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพริ้วและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอพริ้ว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ใหญ่

5.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพริ้ว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ใหญ่

5.3 รณรงค์คัดกรองโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และมะเร็งตับในชุมชน

5.4 สรุปผลการดำเนินงาน

6. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

6.1 ประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพ ที่มีอายุ 50 – 70 ปี ในพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอ พริ้วในจังหวัดเชียงใหม่ได้รับการคัดกรองด้วยชุดตรวจ FIT test ร้อยละ 100

6.2 ร้อยละการตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ (fit test) มากกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มเป้าหมาย และได้รับการส่งต่อ ร้อยละ 100

7. ระยะเวลาดำเนินงาน

มกราคม – กันยายน 2566 (จัดอบรมในช่วงเดือนกรกฎาคม 2566)

8. งบประมาณดำเนินงาน

สนับสนุนจากเงินบำรุงโรงพยาบาลพริ้ว ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 19,000 บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพริ้วและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอพริ้ว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้

1.ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 50 คนๆ ละ 1 มื้อๆ ละ 70 บาท เป็นเงิน 3,500 บาท

2.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 50 คนๆ ละ 2 มื้อๆ ละ 25 บาท เป็นเงิน 2,500 บาท

รวมเป็นเงิน 6,000 บาท

กิจกรรมที่ 2 อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพริ้ว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้

1.ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 100 คนๆ ละ 1 มื้อๆ ละ 70 บาท เป็นเงิน 7,000 บาท

2.ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 100 คนๆ ละ 2 มื้อๆ ละ 25 บาท เป็นเงิน 5,000 บาท

3.ค่าเช่าสถานที่ เป็นเงิน 1,000 บาท

รวมเป็นเงิน 13,000 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 19,000 บาท (หนึ่งหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายสามารถถัวเฉลี่ยภายในกิจกรรม

ตรวจสอบแล้ว
ผู้รับผิดชอบแผน.....
การเงิน.....

9. ผู้รับผิดชอบ...

9. ผู้รับผิดชอบ

นางกำไลทิพย์ จันดีบุญ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลพร้าว

นางสาวอัจฉรา คำไชย เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน รพ.สต.บ้านผาแดง

10. การติดตามกำกับและประเมินผล

10.1 ประเมินผลความรู้ของเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลพร้าวและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอพร้าว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ใหญ่

10.2 ประเมินผลความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพร้าว เรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ใหญ่

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของ โรคมะเร็งมากขึ้น

11.2 อัตราการค้นพบผู้ป่วยมะเร็งในระยะที่ 1 และ 2 มากกว่าระยะที่ 3 และ 4

11.3 สามารถลดอัตราการเกิดมะเร็งในระยะลุกลาม

ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นางกำไลทิพย์ จันดีบุญ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายนพดล บุญเฉลย)

นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพร้าว

ผู้อนุมัติโครงการ โครงการให้ความรู้และคัดกรองเบื้องต้นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และมะเร็งตับ

คปสอ.พร้าว ปีงบประมาณ 2566

(ลงชื่อ).....

(นายจตุชัย มณีรัตน์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

ตรวจสอบแล้ว

ผู้รับผิดชอบแผน.....

การเงิน.....

แบบเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566

คปสอ./รพ. พริ้วจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อแผน ให้ความรู้และคัดกรองเบื้องต้นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และมะเร็งตับ คปสอ.พริ้ว จังหวัดเชียงใหม่ งบประมาณ 2566

สถานการณ์ สภาพปัญหา

สถิติจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าข้อมูลการรักษาของโรงพยาบาล (จาก 12 แห่ง) ปี 2554 - 2557 พบผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคมะเร็ง ที่หลอดคอ หลอดลมและปอด จำนวน 3,434 คน (ร้อยละ 14.12) รองลงมา คือ มะเร็งตับและท่อน้ำดีในตับ จำนวน 2,513 คน (ร้อยละ 10.34) มะเร็งปากมดลูก จำนวน 2,052 คน (ร้อยละ 8.44) และมะเร็งลำไส้ใหญ่ 1,359 คน (ร้อยละ 5.59) ในการนี้จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้ดำเนินการให้หน่วยบริการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งตับ และลำไส้ให้กับเจ้าหน้าที่และอสม. รวมถึงจัดทำโครงการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก โดยดำเนินการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก ในประชากรกลุ่มเสี่ยงหรือมีอาการที่น่าสงสัย เป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก โดยการตรวจหาเลือดในอุจจาระด้วยวิธี Fecal Immunochemical Test (FIT) ซึ่งเป็นวิธีที่จำเพาะต่อการตรวจหาเลือดมนุษย์ที่ปนในอุจจาระ เป็นวิธีที่ง่ายและสะดวก ช่วยค้นหาความผิดปกติที่เป็นไปได้ หรือน่าจะเป็นโรคมะเร็ง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น และได้เข้ารับการรักษาได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องตามมาตรฐานการรักษาซึ่งจะส่งผลดีที่สุด และสามารถรักษาให้หายขาดได้ หรือเพื่อยับยั้งการดำเนินของโรค ลดการสูญเสียด้านคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และประเทศชาติ

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องจัดทำแผน

โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง (Colorectal Cancer) เป็นโรคมะเร็งที่พบได้บ่อยและพบมากขึ้นทุกปี โดยจากสถิติของประเทศไทยล่าสุดพบว่า เป็นสาเหตุการเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งสูงเป็นอันดับ ๓ รองจากโรคมะเร็งปอด และมะเร็งตับ โรคมะเร็งดังกล่าวสามารถป้องกันและลดความเสียหายได้ หากได้รับความรู้และมีการตรวจคัดกรองในกลุ่มเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากตรวจพบความผิดปกติตั้งแต่ระยะเริ่มต้นและรับการรักษาที่เหมาะสมจะสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้ป่วย รวมถึงโอกาสหายขาดที่สูงขึ้นด้วย

เป็นแผนเพื่อตอบสนอง แก่ปัญหาที่สำคัญของพื้นที่ นโยบายและปัญหาระดับชาติ สร้างความเข้มแข็งการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ชาติ .....

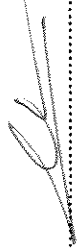

ยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข .....

ยุทธศาสตร์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ พันธกิจที่ ..... ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ .....

แหล่งงบประมาณ (ใส่รหัสกิจกรรม) งบประมาณ (ระบุกองทุน) งบพัฒนาจังหวัด งบกรม/กอง เงินบำรุง อื่นๆ (ระบุ.....)

โครงการ/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	งบประมาณ	กลุ่มงาน/ฝ่ายรับผิดชอบ
กิจกรรมที่ 1 คัดกรองเบื้องต้นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง	1. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจคัดกรองเบื้องต้นโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ และมะเร็งตับ	ประชาชน 50 - 70 ปี ในพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2,000 ราย	1. ประชากรสิทธิหลักประกันสุขภาพ ที่มีอายุ 50 - 70 ปี ในพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอพร้าว ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการคัดกรองโรคมะเร็งลำไส้ (fit test) มากกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มเป้าหมาย และได้รับการส่งต่อ ร้อยละ 100	ก.พ. - ก.ย. 2566	1. วัสดุสำนักงาน ค่าถ่ายเอกสาร จำนวน 2,000 แผ่น แผ่นละ 0.6 สตางค์ เป็นเงิน 1,200 บาท 2. ค่าแผนพับให้ความรู้ เป็นเงิน 2,500 บาท 3. ชุดตรวจ fittest จำนวน 2,000 ชุดๆ ละ 20 บาท เป็นเงิน 40,000 บาท รวมเป็นเงิน 43,700 บาท	นางกัญญาธิพัชร์ จันทร์บุญ
กิจกรรมที่ 2อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าวและเจ้าหน้าที่ รพ.สต. อำเภอพร้าว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้	1. เพื่อส่งเสริม ให้ความรู้และการส่งเสริมเรื่องโรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ใหญ่แก่เจ้าหน้าที่ และอสม.	1. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าว และเจ้าหน้าที่ รพ.สต. อำเภอพร้าว จำนวน 50 คน	1. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพร้าว และเจ้าหน้าที่ รพ.สต. อำเภอพร้าว มีความรู้ ความเข้าใจ โรคมะเร็งตับ และมะเร็งลำไส้ใหญ่	ม.ค. - ก.ย. 2566	1. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 50 คนๆ ละ 1 มื้อๆ ละ 70 บาท เป็นเงิน 3,500 บาท 2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 50 คนๆ ละ 2 มื้อๆ ละ 25 บาท เป็นเงิน 2,500 บาท รวมเป็นเงิน 6,000 บาท	นางสาวอัจฉรา คำไชย

โครงการ/กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	งบประมาณ	กลุ่มงาน/ฝ่ายรับผิดชอบ
กิจกรรมที่ 3 อบรมให้ความรู้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพริ้ว ในเรื่องโรคมะเร็งตับ และ มะเร็งลำไส้ใหญ่	1. เพื่อส่งเสริม ให้ความรู้และ การส่งเสริมโรคมะเร็งตับ และ มะเร็งลำไส้ใหญ่แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตรับผิดชอบอำเภอพริ้ว จำนวน 100 คน	1. กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ในแหล่งชุมชน เกี่ยวกับเรื่องโรคมะเร็งตับ และ มะเร็งลำไส้ใหญ่ มากกว่าร้อยละ 80	ม.ค. - ก.ย. 2566	1. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 100 คนๆ ละ 1 มื้อๆ ละ 70 บาท 2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 100 คนๆ ละ 2 มื้อๆ ละ 25 บาท 3. ค่าบำรุงสถานที่ เป็นเงิน 1,000 บาท รวมเป็นเงิน 13,000 บาท	นางสาวอัจฉรา คำไชย
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 62,700 บาท (หกหมื่นสองพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) ✓						

ลงชื่อ (นางกัญญา จันทะบุญ) ผู้อำนวยการ
 วิทยาลัยพยาบาลพริ้ว
 ผู้เสนอแผน
 ลงชื่อ (นายนพต นพณณ์) สาธารณสุขอำเภอพริ้ว
 ผู้เห็นชอบแผน
 ลงชื่อ (นายนพต บุญเฉลย) ผู้อำนวยการ
 วิทยาลัยพยาบาลพริ้ว
 ผู้อนุมัติแผน